

SZERKESZTŐI HÍR

Balmaz-utca 47-dik szám, hogy a lap szellemi részét illető közlemények címzendei.

AZ „ELLENZÉK” ELŐFIZETÉSI DÍJA:

Egész évre 16 frt. vagy 32 korona. Negyed évre 4 frt. vagy 8 korona. Félévre 8 frt. „ 16 korona. 1 óra 1 frt 50 kr. vagy 3 korona.

Egyes szám ára 5 kr. vagy 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adnak vissza.

ELLENZÉK.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

KIADÓ-HIVATAL:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33. szám.

HIRDETÉSI DÍJAK:

Egy centiméternyi tér ára 4 kr. Gyárosok, kereskedők és iparosok érkezőhözmenyben részesülnek. Reklam sora: 1 frt. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Nyitott cikkek:

garmand sora után 20 kr. fizetendő.

A toladók.

Beszélik, hogy a magyarkormány esetleges rendelete ellenére is, Romániából több „testvér” fog résztvenni a szebeni „testvérek” gyűlékezésén.

Ismertük a világtörténelemből a „nemzeti ligák” cselekedeteit, eszközöket s célját, tudjuk hogy az ilyen ligák rendesen ott alakulnak, a hol a nép egyszerre emelkedik ki a műveltség és szolgaságból. A ligák a műveletlen nép művelődni kezdő fiaiban hirtelen lángra lobbant azon vágy produktumai, hogy nemzetök hatalmi körét addig terjesszék, a meddig s a hol az illető nemzet etnografiai határai legalább az ő képzeletükben végződnek. A ligák különben még arra is való, hogy leveztöl csatornákat legyenek művelatlenséggel együtt járó természetes, brutális kitöréseinek s egy kitűzött tetsző eszmélettelével szentesítők azokat a törvényességeket, melyekre a népet heves vére s szabályozatlan elméje hajítja.

Igy vagyunk a bukaresti oláh ligával is, a mely a romanismus zászlóját tűzte ki s addig akarja a Nagy Románia határait terjeszteni, a meddig csak egyetlen oláh kondásnak kürtje elhallatszik. Es ez az ábránd, ez a tetsző és az oláhok előtt magaszkodó eszme szentesíti a törvény és jogeseteket seregét, ez szentesíti az immorális cselekedeteket légiját, a ferditét, igazat, népbolonditást és szembeszökő hazugságot, melyeknek célja a Nagy-Románia megalapítása, oka pedig a műveltség hatalma által még meg nem szelidített vér hevessége, melynek valahol ki kell törni.

Eddig jámbor memorandumok, hírlapi förmedvények s más effélék képezték a liga összes működését s egyéb eredménye e működésnek alig volt, mint a tinta és papír paszékálás és egy egész országot betöltő láрма s végül az a balhét, hogy az európai nemzetek figyelme fel van kőve s azok ezután főcéljuknak fogják tekinteni az oláhok ábrándjainak megvalósítását s minden állami hosszú és komoly jegyzékváltásba bocsátkozik Magyarországgal az elnyomott oláh testvérek felszabadítása iránt.

Most, úgy látszik, még komolyabb forrongásban van az oláh liga tagjainak vére s a harcotért ide a mi földünkre akarják áttienni az az itteni költés existenciálkál szövetkező, nép-

gyűlések titulusa alatt akarják becsémpészni ide azt a silány szellemi táplálékot, azt az eszme-chimairát, a mit Rómánia éretlengyerkőzei a maguk mulattatására találtak fel.

Szegények! Nem érik fel észszel, hogy a mint vannak az országoknak határai melyen túl más parancsol, mint nincsen, úgy a népek türelmének is van határa, s az ide átvándorolt szabadságot vivni késztül legió, könnyen igen komikus martírsághoz juthat. Mert meghalni és szenvedni, de igazán és komolyan szenvedni egy eszméért, szép és nemes s talán az utókort is lelkesíti, s az ilyen vértanúk vére, megtermékenyíti a szabadság talaját. De a szolgabírói kote-rekben elszünyedett 24 órai elzárás és kötött utlevél melletti hazatoloncolás, szenvedésnek, martírságnak kevés tréfának pedig sok, de nevetségességnek elég nevetség.

Az ilyen bekötözés meglehetősen kompromittálhatja azt a nagy eszmét, melynek elfojtására elég egy pár órai elzárás. Az ilyen martírok véréből nem termékenyedik meg a szabadság és az eszmék talaja.

Epen azért, ha vannak az oláh ligában okos emberek, még ideje korán jó lesz meggondolnunk, hogy megreszkizzák-e azt a komikus szereplést, a mi a nagy szebeni oláh gyűlésen nekik van szánva. Meg kell gondolnunk, hogy az ő megjelenésük ott csak szígyenletes kudarczsal végződhetik, a mely felett, a kinek nincs egyéb dolga, mint az ő ficzkándozásaira ügyelni, bizonyára nevetni fog. Európa pedig, melylyel annyiszor mondatnak, a maguk javára. apokrif itéleteket, nem fog nagyobb fontosságot tulajdonítani az ő „martírságuknak”, mint a hamorumi négernek csete-patéinak.

A magyar kormány feje jelezte, mit fog tenni a hivatalon politikai vígéczek törekvéseivel szemben. Nincs kilátás martírságra, nincs kilátás valami nagy nemzetiségi sérelem, barbárság provokálására, de kilátás van kiutasítás és eltoloncolásra, egy kis szolgabírói koterre.

És végül kilátás van országos határa, a mely a komikus csoport visszavonulását kísérni fogja, s kilátás van egy pár szánó mozolyra azok iránt a vértanúságra vágyó rajongók iránt, a kik az általuk szentnek s magasztosnak tartott eszmét, nem félnek meg hurezolni a nevetségesség sarában.

Az eszméket pedig nem öli meg a kard, nem a hatalom, de a nevetségesség megöli és csak is ez, egyedül.

Politikai hírek.

Szaporodnak a kiadások. A Pol. Corr. budapesti félhivatalos értesülése szerint e hó közepén megkezdte a minisztertanács az 1894-iki költségvetés kidolgozását. Ámbár ragaszkodnak az 1893-iki budget keretéhez, mégis már eddig részben bizonyos törvényes rendelkezések, részben közigazgatási és közgazdasági reformok valószínűsítése következtében a kiadásoknak több millióval való emelkedését lehet konstataálni, s ha a folyamszabályozást nagyobb mértékben munkába veszik, még nagyobb kiadásokra lehet elkészülni. Természetesen az a körülmény, hogy Magyarországnak a közp. kiadásokhoz való járulása másfél millióval emelkedett, szintén hátrányos befolyással van az 1894-iki költségvetésre.

A horvátok fiúmei vendégeinkről. A horvátoknak sehogya sincs inyére, hogy a fiúmei polgárok debreczeni kirándulása olyan fényesen sikerült! Legalább erre mutat a Hrvatska horvát ellenzéki lap magatartása. Kénytelen elismerni, hogy a fogadtatás igazán magyaros volt és éppen ezért lehetetlen dühvel fordul a fiúmeiek ellen. Azt mondja többek között ez a jeles lap — mely különben a Fiume melletti Sasónak nagy kelen-dőségnek örvend — hogy a fiúmeiek Zágrábban történt átutazásakor az állomásfőnök rendelte következtében senki sem mehetett ki a peronra. A rendőrség részéről két rendőrbiztos, néhány detektiv és 10—15 rendőr tartotta megszállva a pályaudvart. Azután így folytatja: „Tudjuk jól, hogy a fiúmeiek a Dalmáciából hazatérő horvátokat kijutni készülnék. Ám tegyük, Ezzel ugyan épp oly kevésbé bizonyítják, hogy Fiuma magyar, mint a mily kevésbé-olász például Zára.”

Az oláh gyűlés betiltása. A Tribuna regnapi száma azt a hírt közli, hogy mint vezércikkünkben is említettük, a nagyszzebeni polgármester tegnap arról értesítette a román nemzeti párt bizottságát, miképp a július 9-ére egybehívott román nemzeti értekezlet megtartását nem engedni meg. A gyűlés betiltására elég oka volt a polgármesternek. A betiltás abból az okból történt meg, mert az értekezlet ki akarta jelenteni, hogy szolidaritással vállal a memorandumban foglaltakkal és helyesli a végrehajtó bizottság eljárását. Ezekivil be kellett az értekezletet tiltani, mert híre járt, hogy az értekezleten Romániából érkező vendégek a magyar állam ellen izgatni akarnak.

a balján Boris Godonov. Ez az utóbbi az idő folyamán valóban magass polczra emelkedett. A nővérét Fedor, a cárevitch vette el feleségül és ő még meghittebb tanács adója volt a cárnak mint valaha.

Az udvari személyzet hangos társalgását hirtelen a trombiták harosága és a harangok zúgása szakította félbe.

A Yermanek követe, az elfogadó termébe terembe lépett, a kereskedők közül Maxim és Nikita Stroganov, és ezeknek a nagybátyjuk Semien követte őt. A hátuk mögött szolgálk állottak a meghódított országból drága prémekek, és nagy mennyiségű különös fegyvereket hozva.

Iván koltzó, aki a menetet vezette, egy közép nagyságú, és hatalmas testalkatú ötven éves férfi volt.

— Félelmes Uram és Czárom! — mondá, a mint a tron lábaihoz érkezett, — a te kozák atamanod Yermak Timofeitch, és a Volgának azon kozákjai, akik haragodat magunkra vonták, és áltálad halálra lettek ítélve, igyekeztek bocsánatodat kiérdemelni, és elküldtek engem, hogy új birodalmodhoz szerencsét kívánjak. Oh Cár, add birodalmadhoz Szibériának az unjonan meghódított tartományát, és uralkodj felettük te és utódaid a meddig a Mindenhatónak tetszik, hogy ez a mi világunk fenálljon!

Miután a beszédét elvégezte Koltzo és a társai térdre borultak Iván előtt!

— Álljatok fel, hűséges szolgálk! — mondá Iván a mult el van fejtve és meg-bocsátva. Iván, jöjj ide hozzám!

A Cár kinyújtotta a kezét Koltzónak, a ki felállott, és mélyen meghajta magát megcsókoltá azt.

A Cár felibe hajolt és az Atamanom-holokon csókoltá.

— Hálát adek a szent Háromságnak! — mondá a Cár, szeméit felemelve. Az Is-

A Liga és Emke.

Július 4.

Hasznosabb, igazabb s mind az oláhországi, mind pedig a magyarországi közönségre nézve társadalmi és fontosabb cikk alig jelent meg közlelbről, mint az, melyet a Moldován Gergely dr. szerkesztésében oláhul megjelenő „Un g a r i a” mai száma a fenti cím alatt a szerkesztő tollából első helyen közöl.

A nemzetiségi küzdelem ádáz harcában, melyben a felületesség és könynyelműség annyiszor zavarja össze a kérdés körül a dolgokat, soha jobban szembe nem állította senki a címbebeli két társadalmi mozgalom teljes különbségét és ellentétességét, mint az idézett közlemény, melyből áll. m f é r i a i n k és a közönség okulására helyenvalónak tartjuk a főbb részletek reprodukálását.

Az „Ungaria”, kezében az Emke és a Liga legutóbbi hivatalos évi jelentéseivel, melyek majdnem egyidejűleg mondatnak el Deesen és Bukarestben a két egyesület közgyűlésein, föllállítva a mérleget és meghúzza a két teljesen ellenkező jellemű társadalmi intézmény között a vonalat, a következőket mondja:

„Az Emke jelentése a IX-dik év munkásságáról 314 oldalt foglal magában. Egy értékes kötet, a melyből a románok sokat tanulhatnak. A magyar cultur-egyesületnek nincs semmi titka; nem dolgozik rejtve, hanem nyíltan; nem a homálylyal jár kezében, hanem a világossággal. A világ ezen jelentésből megismerheti az intézmény összes ügyeit. Szigorúan az alapszabályokhoz tartja magát s minden erővel a szabályok alapján alkotott program megvalósításán dolgozik. A pénzt nem bányja a tóba. Kimutatja az utolsó krajczár hova-helyezését. Nem dicsekszik, nem hivalkodik, sem nem támaszkodik a világossággal. A világ ezen jelentésből megismerheti az intézmény összes ügyeit. Szigorúan az alapszabályokhoz tartja magát s minden erővel a szabályok alapján alkotott program megvalósításán dolgozik. A pénzt nem bányja a tóba. Kimutatja az utolsó krajczár hova-helyezését. Nem dicsekszik, nem hivalkodik, sem nem támaszkodik a világossággal. A világ ezen jelentésből megismerheti az intézmény összes ügyeit. Szigorúan az alapszabályokhoz tartja magát s minden erővel a szabályok alapján alkotott program megvalósításán dolgozik.

„A kultur-egyesületnek 9 évi munka után két millió korona vagyona van; szervezete kiterjed az egész országra”. Az Emke

* Cikkről itt részletesen és névszerint felsorolja az Emke összes alkotásait, mi azonban a rövidség kedvéért csak a végeredményeket foglaljuk össze.

ten irgalmat mutatott irántam azon időben, midőn ellenségeim körül vettek, és midőn még azok is, akik legközelebb állanak hozzám, mindenféle gonoszságot gondolnak ellenem!

És ekkor az összegyűlt Nemesekhez fordulva, fenyegető hangon folytatá:

— Az istennel magával mellettem, ki tehet ellenem? A kinek füle van, az hadd hallja!

Rövid szünet után ismét Koltzohoz fordult, és szelid kifejezéssel kérde —

— És mit gondolsz a mi Moszkvánkról? Láttál-e valaha enye palotát és tempomat együtt? — vagy talán nem ez az első látogatásod ide?

— Főnség, mi szegény emberek hol láthatnunk volna ilyen csudákat? Még álmaimban sem láttam soha hasonlót! Mint egyszerű paraszt élek a Volga mellett, és eddig soha sem tettem be lábaimat Moszkovába.

— Ugy hát egy időre kell fogadnod itten a vendégzeretűnknek; igyekezzünk jól bánni veled! És most a saját vállaimon levő köpenyeggel ajándékoztak meg!

A Cár intett két udvari emberének, a kik rögtön előléptek, egy gazdag köpenyget hozva, melyet Koltzóra adtak.

— Mond meg nekem — folytatá a Cár — hogy a kardod éles és jó-e?

— Főnség, ez elég jó fegyver volt, de a Szibériai koponyák egy kissé eltompították az élit!

— A fegyvertárakból te magad válasz egy utat. Ügyelj, hogy jól keress ki!

— Az ataman szemei örömtől sugároztak.

— Főnséges Uram! — kiáltá — minden kegyes adományod között ez a legbecsebb! De ha megengedné, arra kérnék,

létesítette és támogatásával létesítéshez segített és rendszeresen segélyezett intézmények száma: 1 földmives iskola (250,000 frt alapítvánnyal létesítve); 7 r. kath. 7 ref. 1 luth. és 1 izr. összesen 16 egyház; 6 r. kath., 26 ref., 8 unitárius és 1 gör. kath., 8 nemzeti, 1 első fokú kereskedelmi, összesen 45 iskola; 25 óvó és állandó gyermekmenedékely, 4 munkatanítónő, 2 árvaház; 4 szakipari intézetnél, 1 főreál és 1 fa-ipari iskolánál 10 ösztöndíj. 5 népiszkola és 1 néptanító rendes jutalom; 44 népkönyvtár, 15 daloskór; összesen a fentiek 141 községre adozolva. Az egyesület rendezett 2, és kezdeményezett 1, összesen 3 ipari kiállítást; lebonyolított és közvetített mint egy millióra menő kincstári és magán iparvállalatot; létesítette az erdélyrészi Kárpát-Egyesületet, kiadta az erdélyi rész első részletes leírását, létrehozott 5000 példányban egy daloskönyvet, most van szerkesztés, illetve kiadás alatt egy olasz-könyve, sbb. stb.

Ime a 9 év előtt alakult kultur-egyesület munkásságának eredménye; 9 év alatt millió franknál több; iskolák és más intézmények egyre másra százával. Ebből a jelentésből meggyőződhetünk, hogy a magyar kultur-egyesületnek nincsenek politikai céljai, nem folyamodik idegen hatalmasságokhoz, nem kéri a diplomataktól segítséget, nem lép túl az ország határait, csak a magyar elemmel van dolgam, meg erősíteni, fölvilágosítani, kimutvelni akarván azt a maga államában.

„Szemben a kultur-egyesület egyenes kulturális munkájával hogyan áll a bukaresti Liga kulturális munkássága, a melynek célja az volna, hogy erősítse a román elemet a román kultúra által? Ezen intézmény férfiai egészen más végből valók; más levegő és más víz.

A bukaresti Liga közlelbről tartott évi közgyűlési jelentéséből kitétni, hogy a Liga a világosság terjesztésével, az oláh kultúrával, a miként ezt sokszor megmutattuk, nem foglalkozik; az ő célja az volt, hogy feltüntesse a magyarság barbárságát és vad természetét.

Ebből a célból 24 osztály alakult Romániába, a melyek pénzt gyűjtöttek, hogy:

1. megvásárolják az idegen sajtót;

2. füzeteket nyomtassanak;

3. az európai életben kiváló egyéneket informáljanak;

4. Svédországban, Brasiáliában, Egyiptomban és Jerusalemben és a föld más részein keletől nyugatig agitáljanak az oláh-kérdés ügyében.”

„A Liga hivatalos jelentéséből meggyőződünk, hogy e célból:

hogy azt a kardot a te nevedben Yermak Timofeitchnek vihessem!

— Ő miatta te törődj nem feledkeztem meg róla!

De a kard nem elég! — folytatá Iván — egy egész páncél öltözetet is válassz. Mond meg, nekem, hogy milyen terméti ember az a Yermak?

— A magassága olyan, mint az enyém, de a vállai szélesebbek. Körül belül olyan, mint ez a fűzőkő — mondá Koltzo az egyik szolgáljára mutatva, egy erőteljes férfira, aki egy nagy csomó szibériai fegyvert hozott a karjaiban, melyet a padozatra helyezett és mostan nyitott szájjal bámult maga körül és úgy látzott, hogy teljesen meg volt zavarva azon pompától, mely körül vette.

— Hozzatok ide a legnagyobb páncél ruhát a mit találtok! — parancsolá a Cár — és erre a bábáskodó hősünkre felpróbáljuk.

A szolgálk elhozták a nehéz páncél ruhát, mely a mellén és a hátán szinaranyból készült két fejű sasokkal volt díszítve.

— Próbáld fel! — mondá a Cár.

De az izmos ember hiába próbálta azt felvenni, a karjait nem tudta az ujjakba félnél tovább bedugni. Míg a Cár ez eredménytelen küzdelmet nézte, egy rég elfelejtett emlék villant meg az agyában.

— Elég! — mondá Koltzo — elszakítod a Cár ajándékát! Főnség, — folytatá — ez jó lesz Yermaknak: ez az ember az ökle nagysága miatt nem veheti fel, mely valóban csudalatos!

— Hadd lássam azt a csudát! — mondá Iván.

De az ember olyan csudálkozó kifejezéssel nézett a Czárra, mint ha a parancsát nem értette volna.

— Te bolond, miért nem engedsz...

AZ „ELLENZÉK” TÁRCZÁJA.

1893. július 6.

„A rettenetes Czár”.

Regény a rettenetes Iván korszakából.

KÉT KÖTETBEN.

Írta: Gróf A. K. Tolstoj.

Fordította Cläre Filmore után: AMICA.

MÁSODIK KÖTET.

XXIII.

Az Yermak követe.

(Vége.)

(74)

Északról a Svédék támadták meg az országot, a Lengyelek folytatták az ellenségeskedést, és az ország északi kerületeit elfoglalták. Ez alkalommal történt, hogy Iván, a cárevitch, aki dacára, hogy az atyja kegyetlen hajlamait örökölte, az ország borzasztó helyzetét mélyen érezte, kérte az atyját, hogy egy sereg élén küldje őt a betörők ellen. Iván Vassilievitch ebben egy ravasz kísérletet látott arra, hogy fia őt a trónról leverje és a cárevitch, kinek az életét Seryebryany a Pogauya — Looszbanál meg-megmentette, ez alkalommal nem volt oly szerencsés. A Cár egy düh rohamában a vashegyű botjának egy ütővel megütötte a fiát. Azt mondták, hogy Godonov veszélyes sebet kapott, a midőn a cárevitch életét megmenteni próbálta.

Minden oldalról ellenséggel látva magát körülvéve, és birtokait egymásután vesztve el, az Iván bizsésege borzasztóul szenvedett, és megváltozott kínzése elég világosan elárulta ezt a szenvedést. Magas alakja meggömbösödött, szemei elvesztették fénynyitkát, aló állkapocza előre állott, mint ha nagyon

őreg ember lett volna. Csak idegenek jelenlétében vett erőt magán, hogy méltóságot fentartsa, és gyanakodva nézett az udvari személyzetére, hogy lássa ha vajjon csüggesztettségét észre vették-e. Ilyen időben még sokkal jobban félték tőle mint nagyságának a korezában. Moszkova soha sem nyugott a rettegés és bánat ily nehéz sulylyá alatt.

E borzasztó időben kapták a távol keletről azokat a váratlan híreket, melyek a nemzet bánatát általános örömmé változtatták.

A távol levő Kama folyó partjairól egy Stroyonov nevű kereskedő érkezett Moszkovába. A kereskedők sok előjogot nyertek a Czártól azon egyedüli feltét alatt, hogy az ország határszéleit védelmezzék és épségben tartassák. És ezek a tatár kán betöréseitől félve, elhatározták a kezdeményezést magukra venni és e célból egy nagy haramia bandát vagy szabad kozákokat ahogy ezek nevezni szeretlék magukat — segítségükre hívtak. E bandának két vezére volt, az egyik Yermak Timofeev, a másik Iván Koltzo és csatájuk teljesen sikerült. Beljebb vonultak Szibériába, és Yermak csak akkor állott meg, midőn az Obi folyót elérte, és ekkor kényeztette a legyőzött főnököket, hogy véres kardjának a markolatát oszkojják meg, a minden Oroszok czárja, Iván Vassilievitch iránti hódolatuk jeléül.

Ez volt az a hír, a mit a kereskedők Moszkovába hoztak, és hozzá tették, hogy Yermak a parancsnok társát Koltzo Ivánt el-elindította, hogy a Czárnak unjonan szerzett birodalma felett szerencsét kívánjon. A Cár megölette Stroyonovot, Koltzo Ivánnak fényes fogadtatást rendezett.

Iván, a trónján ülve, és az orosz Cár teljes ruházatába öltözködve és az udvari személyzet csillogó tömegétől körül vére, várta a Yermak követének az érkezését: az Iván jobb keze fölül Fedor, a cárevitch állott és

a) a világon felhasználtak 24 idegen hírlapot és számtalan más csebb, szerb és tót lapot;

b) néhány füzetet néhány hírlapiról toltak;

c) megnyerték egy némely kiváló európai férfi rokonzenét.

Mellékesen az évi jelentésben az mondatik, hogy: „az erdélyi románok érezték a Liga segítségét iskolák és templomok és más sok nemesszerű intézmények és tőrs vállalatok alapításában.”

„Az évi jelentés azonban semmiféle felvilágosítást nem ad az utóbbi állítások tekintetében. A Liga segítségével azt mondhatni, mit a cigány a rákról: „jó, ha benne a levélben”; jó, hogy ezek a segélyek benne vannak a Liga jelentésében.”

„Valyon hol vannak a Liga segítségével emelt iskolák? Hol vannak a kulturális Liga segélyezte templomok? Hol vannak a többi „számos” némas célszerű intézmények és tőrs vállalatok?” Az évi jelentés nem tudja megnevezni, levén azok a holdban. A közönség tájékoztatása végett jól tette volna, ha megmutatja volna, hová költetett a közönség pénze. Egyetlen krajczár elhelyezése nem igazoltatott a Liga jelentésében. Bizonyíték helyett a közönség frázissal tömített. S valyon mennyivel megy előre a román cultura ezen frázisok, ezen szövegek alapján?”

„Nem állítjuk mi, hogy Erdély felé nem jött a Ligától segély; nem állítjuk mi, hogy ezen segélyek nem iskolák alapítására lettek rendelve. Nálunk azonban elnyeletnek a pénzek. Az apostolkodás nagy költségek történet. Hol vannak a számadások? Ki ejtette meg a számvizsgálatot? És tényleg hol vannak a Liga segélyezte iskolák és templomok? Miért nem nem teszik közzé a számadásokat? Mitől félnek? A számadások megfellelő módon való ellenőrzése csak a nyilvánosság útján történhetik meg. A minden romántól gyűjtött pénzekről ugy kell csinálni a számadásokat, hogy minden román legyen tudomás a költségekről. Így tehát a Liga jelentése nem tiszta, nem elégíti ki.

A kulturális célra gyűjtött pénzek nem prédálhatók el. A Liga pénze azonban préda tárgyává van dova. Mert tudomásunk van, hogy a „számos” némas célszerű intézmény és tőrs vállalat segítették, melynek: a Lukácsiu, Baltes stb. díjjai, és adnaka „Tribuná”-nak évente 10.000 forint és más újságoknak 30.000 forintot felül, némely egyéneknek enormis összegeket, hogy fentartassák köztünk a politikai agitációt.

Románia fenyegetve van az erdélyi románok által, hogy ehessék. Nincs Romániának annyi pénze, a melylyel ezeket jóllakathatja, Igen, a mi emberek bolondítják, hogy a Liga segélyéhez jussanak, melyről nem kell adni semmiféle számadást.

„A cultur egyesület ismeri kötelességét. Dolgozik napról-napra, a külfölddel nincs dolga. Nem vadászsa az idegen államok

mok rokonszenvét. A „Videlo” rokonszenve mellett meghallhatnánk élen. Ez az egyesület nem elegyedik más országok dolgaiba. Számadásai a közönség előtt fekszenek.”

„A Liga a mint láttuk más államok dolgaiba elegyedik és titkon dolgozik. Oriási összegeket költ makulaturára; pénzzel töl egy rakás embert.”

„Azt óhajtanók, hogy a Liga ugy dolgozzék, mint az Emke saját hazájában, napról-napra, a maga román elemének erősítésére Romániában. Ne reptüljön a szélen, hanem járjon a földön. Dolgozzék tettel, ne frázisokkal.

Intézményekkel, nem tőrs szimpátiákkal, s akkor nem leszünk kénytelenek „egy magyar intézmény működését magasztalni és elítélni a Liga irányát.”

Az „Ungaria” ezen cikkekhez két megjegyzésünk van:

Először: ismerje meg a magyar kormány ezekből azokat az erdélyi magyar urakat, a kik hamis dolgokat beszélnek neki az Emke körül.

Másodszor: legyen ereje odahatni, hogy elhallgattassanak azokat az igazgató oláh urak, a kik ily eszközökkel dolgoznak, mint a Liga.

A kettő közül azonban az első veszedelmesebb.

X. Y.

A császár beszéde.

— Saját tudósítónktól. —

Berlin, 1893. júl. 4.

Elhangzott a királyi kastély fehér termében a fejedelmi szó, mely a birodalmi tanács új ülésének megnyitja. Európa feszülten lesi a felnyitott korlátok között sorakozó pártok készülődő túsáját, a híres katonai javaslat fölött.

A trónbeszéd a külső hatalmakkal való barátságos viszony hangsúlyozásán kívül nem egyéb mint egy legfelsőbb védőbeszéd a javaslat mellett.

Két momentumot igyekszik kifejteni: egyik a német és a külországi haderők számarányainak kedvezőtlenebbre változása másik a pénzügyi terhek lehető redukálása az új javaslatban.

Mindamellett nem igen látszik bizni maga az uralkodó sem a javaslat gyors tárgyalásában mert semmi nagyobb törvényjavaslatot nem jelöl ki a birodalmi gyűlés feladatát. Tehát legfeljebb körökben is heves és hosszas harcra számíthat még.

Ezt tekintve a pártok számarányát nem is valószínűtlen. A centrum a szabadelvű töredékek a fél nemesség az elzásziak és a szocialisták a javaslat ellen fognak szavazni; kétségesek a lengyelek és az antiszemiták. Az antiszemiták a Böckel-féle töredék meg fogja szavazni a javaslatot. A lengyelek azonban kétségesek. Mult alkalommal csak 1-1 szavazat többséggel át ment pártbátározat folytán szavaztak a javaslat mellett.

élesen nézve atamanra — nekem ugy tetszik, mint ha te és én régi ismerősök volnánk.

A Goloobin könyv történetét nem beszélte el egykor nekem? Most már ismerlek! És azután elvittet Seryebryant a börtönből! Ugy, szent ember, azóta vissza nyerted a szemed világát, melyik szentnek az ol-tára előtt történt meg ez a csoda?

A Koltzo zavarodása nagyon mulattatta a csár. Koltzo a padozatra szegzte a szemét és nem válaszolt.

— Jó, — mondá a csár végre, a mi történt az megtörtént. Csak egy kérdésemre válaszolj — mond meg nekem, hogy a Riazani győzelem után miért nem bíztad magadat az én kegyelmemre mint a többiek?

— Felség — válaszolá Koltzo, nagy erőfeszítést téve, hogy lélek jelenlétét megtartsa, — azon időben éreztem, hogy még nem voltam méltó a te bocsánatra. Szegyeltem előttem megjelenni, tehát, midőn herceg Nikita Romanovitch a régi társaimat hozzád vezetted, vissza mentem a Volgához Ijermak Timofeitchhoz, hogy alkalmakat keressen téged szolgálni.

— És idő közben azzal mulattattad magadat, hogy a kinestámba tartozó pénzzel terhelt csolnakokat kiraboltad.

Azonban, Iván inkább mulatni látszott mint haragudni és Persten, — vagy inkább Koltzo, a hogy most nevezte magát, látta, hogy a tizenhét évvel ezelőt elkövetett hibáért nincs veszélyben mostan bűnhődni.

— Igaz, — Felség — mondá alázatosan — én sok vétet követtem el elened.

— Jó, — mondá — Iván, — te és Ijermak minden ellenem elkövetett bűnököt helyre hoztátok, és a mult el van felejtve. De ha előbb jutottál volna a kezeimbe, más-keppen történt volna.

Koltzo nem mondott semmit de magában azt gondolta, — éppen ez az oka felsemes Uram és gazdám, a miért nem adtam alkalmat rád, — hogy a kezébe kerüljek.

— Hát ő vezette el onnét, — mondá az atamanra mutató.

— Ó! — kiáltá Iván, rémtüllel nézve Koltzora; te azt mondtad, hogy soha sem voltál az országnak ebben a részében.

De várj csak barátom — folytató a csár

Hiteles számítások szerint 206-ra becsülik a javaslat pártolót 191-re az ellenzék tagjait, ha a lengyeleket is az ellenzékhez számítjuk. Ha a feltéves bevállal és az antiszemiták is nagyobb részt ellene foglalnak állást, a kormány kicsiny többsége összedől és a javaslat bukik. A helyzet súlypontja a lengyeleken van.

A trón beszéd pár hazafias lendülettel akorddal végződik, mint a mostani uralkodónál már megszoktuk. Hogy meg lesz-e a kívánt visszhangja, azt a legközelebbi jövő fogja megmutatni, kivált ha valami utonmódon a centrumokkal paktum jó létre.

Az új birodalmi gyűlés tárgyalásainak mindenesetre nagy érdeklődéssel nézhetünk eléje.

Fr.

A grisettek boszuja.

— A párisi diáktüntetések. —

A felbuzsult „Quartier latin” zavargásai Párisban igen komoly jeleket kezdenek ölteni. A pisze orru kis grisettek, kiknek bálját az erkölcsös Berengier szenátor megzavarta, ugyancsak kegyetlen boszút állanak. Egész Páris a diákok pártján áll; mindnyájan azt hangoztatják, hogy a rendőrségnek nem volt semmi oka az elfogatáshoz, hogy a mulatozó diákokat kár volt bántani. Azok a pajkos tréfák, melyeket a diákok és a jókedvű grisettek üztek, korántsem okoztak annyi bajt és zavart, mint most a rendőrség beavatkozása által keletkezett utcai tüntetések. Hangos diák-csoportok járják be Páris utcáit, s botokkal, kövekkel bezúznak mindent, a mi csak kezük ügyébe esik. S romboló munkájuk közepette folytonosan csak azt kiabálják:

— Le Lozé rendőrönkök! Nem kell ilyen gyáva ember!

S e kiáltás vis zhangra talált a komoly politikai körökben is. E diáktüntetések alighanem Lozé rendőrönkök lemondását vonják magok után.

A tüntetésekről a következőket írják: Páris, júl. 4.

Miután a tüntetőket a rendőrprefektúra palotáján elől szétjélezték, a Saint-Michael-boulevardon folytatták a zavargásokat és az ott levő kirakatokat és légszezámpákat összetörték. Egy csapat a hidon át akart menni, de visszazsorították őket. Egy más része a boulevardon keresztülvonult és az igazságügyi palota még ép ablakait bezúzta. — A rendőrprefektúra épületén okozott kár jelentékeny. Több embert elfogtak.

Lózé rendőrprefektus lemondásáról szóló híreket valótlannak jelentik ki.

A Saint-Michael-téren 11 és fél órakor történt újabb verekezés alkalmával a diákok lefegyverezték a rendőrgyűzőket, kik közül három megsebesült.

A Boulevard Saint-Michaelen levő összes lámpákat összetörték. Innentől kezdve egész a Boulevard Saint-Germainig teljes sötétség uralkodik. Egy kioszkot leromboltak és romjaival nagy tüzet raktak. A rendőrgyűzők folyton azon fáradoznak, hogy a felbuzsult helyeikről kizsorítsák. A sebesültek száma meglehetősen nagy. A rendőrgyűzők közül is néhányan megsérültek.

A zavargások reggel 2 óráig tartottak. Egy csapat a belügyminisztérium felé tartott, de a Fauburg St. Honorén a rendőrség azonban foltartóztatta és komoly verekezés után, mely alkalommal többen megsebesül-

tek, a nagy boulevard felé szorította őket. A tegnapi zavargások alkalmával megsebesültek száma meghaladja a százat; többen súlyosan megsebesültek. Két hírlapíró is, köztük a „Ligue” szerkesztője, megsebesült. 30 embert elfogtak. A diákok tiltakoznak az elfordult durvaságok ellen, a melyeket állításaik szerint az utcára öszlött csövesek követtek el, a mely azért jött oda, hogy zavarokat idézzon elő és a melyhez a diákoknak egyáltalában nincs semmi közük.

Páris, júl. 4.

Lozé rendőrönkök állítólagos lemondása ügyében azt jelentik Párisból, hogy a miniszterek nézetjei ez ügyben eltérnek. A kabinet néhány tagja elkerülhetetlennek tartja Lozé lemondását, míg Dupuy miniszterelnök a vizsgálat eredményét akarja megvárni. Hír szerint Lozé rendőrönkök megkereste Saussier tábornokot, hogy ma tartsa készenlétben a helyőrséget.

Egy lap jelentése szerint Nuger kereskedőségét holttetét tegnap reggel egész csendben a lyoni pályaudvarba szállították és Clermont-Ferraudban fogják eltemetni.

A szenátus védelmére széleskörű intézkedéseket tettek. A sebesült rendőrök száma meghaladja az ötven. A mai szemlénél három rendőr hiányzott. Azt hiszik, hogy meg vannak sebesülve és házi kezelés alatt vannak. De az a meg nem erősített hír is kering, hogy az éjjel több rendőrt a vízbe dobtek. Nuger temetése holnap reggel 7 órakor lesz.

A diákbizottság kiáltványt bocsátott ki, mely felhívja a tanulókat, hogy Nuger temetésénél nyugodtan viselkedjenek, ne higgyék az agens-provokateuroknak, kik tulajdonképeni okozói voltak a tegnapi zavargásoknak.

A St-Michell boulevardon majdnem az összes kereskedések be vannak zárva. Dél-éltől újabb tettelegességek kitörésétől tartottak. Három rendőrgyűzőt, kik a boulevardon jártak, a tüntető tömeg megröghant és a kávéházak terraszairól, sőt az ablakokból is üvegdarabokkal és palackokkal megdobálták és megsebesítették őket. A boulevardokon a sálók nagy száma csoportokban beszél meg a tegnapi eseményeket. A tanulók immorteleket viselnek gomblyukaikkal.

Azt mondják, hogy Nuger apja az utolsó pillanatban arra határozta magát, hogy fia holttestét Párisból elviteti. A Páris városra által felajánlott temetést sem fogadta el, hogy elkerültesse minden tüntetést. Este 7 órakor a holttestet a Charité-kórházból egyenesen a pályaudvarba szállították.

Délután egykedvet 2 órakor egy rendőrgyűzőt, midőn egy munkásküldöttség köré csoportosult tömeget fal akart oszlatni, lefegyvereztek és meglehetősen súlyosan megsebesítettek.

Páris, júl. 4. Délután 3 órakor.

A St-Michell-boulevardon két óra óta nagyszámú izgatott embertömeg gyűltekezett össze. A diák-bizottság új felhívást bocsátott ki, a mely a diákoknak nyugalmat ajánl. A St-Germain-boulevardon és a Charité-kórház környékén is nagy tolongás volt. A lovasgárdát, mely a kíváncsiakat leirhatatlan lármá közt szorította vissza, „Eljen a gárda!” kiáltásokkal üdvözölték. A sztrájkoló kocsiok egy küldöttsége egy koszorúval és a borbélyesédek küldöttsége óriási zászlóval érkezett ide. A Bourbon-palota folyódn a képviselők megbotránkozásuknak fenhangon adnak kifejezést a zavargások okozói felett és készségüket fejezték ki, hogy a kormányt az ismétlődő zavargások megállítását célzó rendszabályok végrehajtásában támogatni fogják.

— De az a barátod itt van? Válaszoljatok! kiáltá az udvari személyzetéhez fordulva, itt van a rablók főnöke? Hogy hívták? Nikita Seryebryannak.

Senki sem válaszolt és a csár még hangosabban ismételte kérdését. Ekkor egy öreg ember előlépett és mélyen meghajította magát a csár előtt.

Felség — mondá — az a férfi akiről beszélsz nincsen itten. Ugyan azon évben, tizenhét évvel ezelőt, midőn a tatárok ellen ment harcolni, ő és az egész csapatja megöltetett az ellenség által.

— Valóban! — mondá a csár, én erről nem tudtam semmit.

— Az ataman arca nagyon szomorú lett.

— Hogyan, barátom! kérdé Iván mosolyogva buszulsz ezen a híren?

— Igen, Felség.

— Ugy hát igaz az a közmondás, hogy a hasonlólag ragaszkodnak egymáshoz, jegyzé meg a csár megvetéssel.

Csak az ég tudja, hogy Iván valóban soha sem hallott e a Seryebryan haláláról, vagy csak színelte a róla való nem tudást, annak a bizonyosság, hogy mily kevéssé beszélte azokat kik nem keresték a kegyét. Ha valóban most hallotta a halála híré először senki sem mondhatta meg, hogy sajnálta e vagy nem; arca semmiféle felindulást nem mutatott.

A csár, a Ijermak által küldött fegyvereket és egyébbbé különlegességeket kezdte vizsgálni és Koltzot kegyes szavakkal engedte távozni. Nem sokára aztán az egész gyűléseket eloszlott.

Koltzo és a Strogonovok azon a napon a Boris Fedorovitch vendégei voltak, aki a tiszteletükre nagy bankettet adott. A szokásos felköszöntök után a csárért, az uralkodó család többi tagjáért, a Metropolitan szentségeért, Godonov felemelte az arany kelyhet és a Yermak Timofeitch és az ő többi hős társainak az egészségükért ivott,

A bankett késő éjszakáig tartott és csak miután az éjjeli órák többször mentek végig az utcán, azt kiáltva a lakosoknak, hogy a títet és mindenféle világot oltsanak ki, oszlottak el a vendégek, a Godonov nyájasságától és vendégszeretettől elbájlva.

A Charité-kórházal szomszédos utcákon az egybegyűlt néptömeg miatt minden közlekedés lehetetlen. Hiába várják a halotti kocsi, melynek Nuger holttestét a lyoni pályaudvarba kellene szállítani. Szakadatlanul érkeznek virágadományok Nuger ravatalára. A tanulók egymást föl váltva folyton örzik a kórház összes kijáratait. Ót óra felé a néptömeg összeverekedett rendőrgyűzőkkel, mely alkalommal husz ember megsebesült, köztük 10 súlyosan. A sebesülteket elszállították. A köztársasági gárda két szakasza ismét helyreállította a rendet.

Este 6 órakor.

A diákok eltávolították a Charité-kórház bejáratait, midőn a verekezés a rendőrök és a csövesek közt megkezdődött. Egy De Préa nevű rendőrtiszt kiadta a parancsot embereinek, hogy szorítsák vissza a tüntetőket. Erre heves harc keletkezett. A rendőrök, a kiket a tömeg botokkal és ökleivel ütött és rugdosott, kivont karddal támadtak a zavargókra. Csakhamar botok, kalapok és sapkák heverték szanaszét. Mind a két félén sokan megsebesültek.

Végre egy csapat lovas-gárda jött vágatva és szétverte a zavargókat. A kórházal szomszédos utcák teljesen ki vannak ürítve. Hat óra tájban nagyszámú sztrájkoló kocsiokból és foglalkozás nélkül levő egyénekből álló tömeg indult a Saint-Germain tór felé, a hol újabb összejövetés volt a tüntetők s a rendőrség és a lovasgárda között. Hogy a rendőrség támadását megakadályozzák, a zavargók földöntözték a téren álló tramvaj-kocsikat és elzárák így az utcát. Egy másik csapat, amely egy utcasarkon foglalt állást, szintén kocsiakat borított fel. A verekezés még egyre tart, de azért annak, hogy 6 órakor nagy záporosó esett.

Sport.

Legyőzetlen két éves.

Minden esztendőben fel-feltűnik a lóversenyterén egy-két éves, melyet a sport-szemek főbb helyesnek kortársainak, a mely vagy teljesen legyőzetlenül vonul az ösz végén téli istállója, vagy több kevesebb nagy stilti győzelem, vagy második hely biztatja gazdáját a Derby, vagy más nagyobb három éves versenyek elnyerésére. Az idei két évesek nagyon gyarók voltak, s a mellett össze-vissza futottak, mert míg az egyik versenyben a legrosszabbnak hitt elsőnek érkezett be, a másikkban a legjobb az utolsóként futott. Egyetlen két éves volt az idén, mely tisztességesen s egyformán futott mindig s ez Panama, gróf Trautmannsdorf Lajos lósa. Neve ugyan igen ominozus, de Panama minden futásakor a becsült mintaképe volt, mert mind az öt versenyt, melyben kiengedett, egyforma könnyűséggel nyerte meg vetélytársai ellen. Panama tehát az idén a monarkia legjobb két éves. Nemsokára alkalma lesz a külföld legjobb két évesével is versenyezni, mert gazdája nevezte a hab-badeni Zukunftspreis-ra.

Lóverseny-statisztika.

Az idei lóversenyeken eddig a legnagyobb összeget gróf Bathány Elemér nyerte, 59,075 forintot, melyből a Derby-győztes Gourmand egyenaga 52,400 forintot szerzett. Az urlovasok közt az első helyet Lázár főhadnagy foglalja el 24 győzelemmel, a jockey-k sorát pedig a krakói versenyek után az egyik legfiatalabb lovászyerek, Hyams nyitja meg, aki még a mult évben, s az idei lóversenyek első napjain is teherengedménylen lovagolt. A legtöbb nyerők statisztikája így állítható össze:

Isztállótulajdonosok:

Gróf Bathány Elemér . . .	59,075 forint.
Blaskovich Miklós . . .	42,210
Gróf Esterházy Miklós . . .	42,185
Gróf Festetics Tasziló . . .	41,145
Gróf Kinsky Zdeněk . . .	28,085
Kodolits tábornok . . .	19,120
Blaskovich Ernő . . .	19,100
Egyedi Ártur . . .	18,800

Százötvenezer forint egy csikóért.

Pár nap előtt érkeztek Newmarket ben Mr. Abingtonnak, a nemrég elhunyt fiatal angol sportsmannak lóhagyatékát. A legdrágább áron egy három éves csikó kelt el Meddler, a melyre a magyar kormány nevében herceg Esterházy Lajos is erősen licitált s ő igitte érte a 14 ezredig font sterlinget. A drága csikó, mely a lóversenyeken mutatott formája révén volt olyan kapós a világ minden részéből jelen volt sportfőfőként, még ezért a horribillia összegért került Magyarországra tulajdonába, mert egy amerikai sportman Forbey feljebb licitált és 14,500 font sterlinget adott Meddler-ér Kisbér helyett tehát Amerikába vándorol a drágák 16, de itt nem fogják futatni, hanem fiatalon egyenesen a ménesbe küldik.

Rácziu ügyvédjelöltje mosakodik.

A következő sorokat vettük: Az „Ellenzék” politikai és társadalmi napilap t. cz. szerkesztőségének

Köszvény.

Tisztelt szerkesztő Úr!

Beoscs lapjának f. évi június hó 27-i számában „A havasi mőczok lázadás” címetű egy közlemény jelent meg, melyet a rácsiu ügyvédjelöltje mély megbotránkozás mellett ma olvastam. Ha szerkesztőjeként a közleményre számtalan advariaságok gyöngödségekkel kidíszített egy közlemény

nek csak személyes érdeket, az a szándék mosolyával végig olvastam volna, s arra egyáltalán nem válaszoltam. De mint-hogy ezen közlemény dr. Ráti János nagy-szebeni ügyvéd urnak általános tiszteltetésben részéről ügyvédi irodáját tendenciozus módon támadja meg méltatlanul, mint dr. Ráti János ügyvéd urnak ezen közlemény által értett segédje, az igazság érdekében kijelentem, hogy a fent címzett közleménynek saját személyemre vonatkozó összes állításai tures czélúatos valótlanok, a meny-nyben az abban leirt sajnos eset velem semminemű összefüggésbe nem hozható — sőt ellenkezőleg ért. süléseim szerint, az fő-képen az erdészeti közegek tapintatlan fel-épésének következményeként tekinthető.

Megjegyezve végül, hogy szerkesztői tartózkodásom alatt kifejtett működéseimről itten számolni nem tartozom, t. cz. szerkesztő Ur hirlapiról tisztességtől jelen so-raimnak mielőbbi szószertit közzétételét be-ses lapjában elvárva, maradtam

Nagyszeben 1898. június hó 30-án

alázatos szolgálja

Albini T. Livius

ügyvédjelölt.

Köze adtuk a fentebbi sorokat, meg-jegyezve, hogy ez semmi tekintetben nem csatolja meg a jun. 27. lapunkban elmon-dottakat, a melyek szomorú tényeken ala-pulnak. Az erdészeti közegek sokkal tapin-tatosabban, sokkal humánusabban, nagyobb elnézéssel és kimélettel viseltettek és visel-tenek az oláh nép iránt, mint bújogatói, izgatói, kik elég lelketlenek a sötétben mun-kálkodva, a népet félrevezetni, s ha a kö-vetkezmények szomoruk, kimosakodni.

Szerk.

Apró dolgok Budapestről.

Budapest, jul. 2.

„Csak ünnepléssel és kedvteléssel, sz. . .” — de nem folytatom tovább, mert tartok attól, hogy kitalálják, hogy sem rep-ezésben, sem buzban, sem konyakban, sem kávéban, nem utazom egyik ország szelől másiktig, hanem mint „Bolond Istók” — ott hajtom le a fejem, a hol az éj rém borul és akkor, a mikor a nap eseményei és fáradalmai lecsukják két szemem pilláit.

Ezutal már közvetlenül a második éjen át aludtam tündő álmot: a gyorsvonat külön kocsi osztályában. Ez volt a mi háló-szobánk. Reggeli után a délelőtti folya-mán, miután a toalettet készen voltunk, látogatásokat is tettünk szomszéd ismerőseinknél. Minden rövid látogatás alatt 20—30 kilo-métert repülünk Dél-Magyarországon vissza az ország szíve felé. Délben már ismét hal-lottuk a sok csengetést, a sok zakatolást, a sok „hip hip” pipolást, olvastuk azok „Kohn Mór”, „Jajtelesz”, „Abelesz” feliratokat s mind e komoly állapotok mellett egy gyors fényképező munkája kacagtatott meg, a ki kettőnkét példátlanul teremtetézt egy képre s ádultunk és megpihentünk az „Ellen-zék” olvasása közben az „Otthon”-ban.

Nem vagyok rossz akaratu ember és azért nagyon szeretném én, ha a kolozsvári közúti gövvasutnak egy hónap alatt akkora forgalma volna, mint a fővárosi lövonatnak volt ma. Vagy 400 kocsi forgalomban volt, minden gebe dupla abrakot kapott, csakhogy jobban bírja egyedtől szusszal. A kocsiban minden talpalatnyi tér el volt foglalva, alig tudtunk a hágsórdól fellépni, hogy megka-paszkodhassunk a lefűgő hevederekben.

Zaufolt házat szállítottak a velünk egy irányban haladó többi kocsik is a vá-ro s alig et be.

Annyi itt a csiricsári, táncz, mulatság, majom komédia, ének, hogy a ki nem jára-tos, el sem tud igazodni; azt sem tudja, mit nézzen meg, mire ne adjon ki tiz, husz fil-lérest, a mi Pimében is, környékén is és a fővárosban is sokkal nagyobb mennyiségben van forgalomban, mint Kolozsvárt, s az er-délyi részek egyéb pontján.

Mi az állat-kerbe mentünk. Mindjárt a bejárattal szemben deszkával elkerített pad-sorokkal körüli vett téren, érdekes látvány tűnt elő.

Szalma kunyhók alól egymásután buj-káltak ki Vahehe karavánjának urai és be-cses hölgyei. Az urak derékgig meztelenek voltak, a vad dákának karjaik és lábaik szára volt csupasz. Testük egyéb részét kö-tények és állatbőrök fedték. Nem csak kar-jának, hanem bokáik fölött is viseltek sötét olajbarna bőrűkön csillagot, k a r p e r e z e t e t. Nagyon egészséges a kinézésük, nyilván a Kneip-kúra, a meztelenség teszi őket edzet-t. Kináltak nekünk programot és árultak becses arczképeket is. A cigarettát nagyon kegyesen elfogadta tőlem egy tüzes barna dáma, sőt még annyira is leereszkedett, hogy tüzes esőket cserélt egy szivarommal. Azután elkezdtek táncolni Afrika vad lakói. A fér-fiak derekukon csörgőkkel, melyek hangzava-rába a tam-tam egyhangú dobverése vegyült. Táncuk nem irigylendő és nem is nehéz. A ki már medvét táncolni látott, ezzel is tisz-tában lehet.

Bemutatták országgyűlési tanácskozá-saikat, vivási ügyességeiket és hadviselési módozataikat is, egyszerű, primitív fegy-vereikkel.

Ez afrikai vadörzsnak, kik késő estig nem fáradtak bele kevés variációból álló mu-tatványaikba, óráról-órára nagyon sok né-zője volt.

Különböen tele volt az egész állatkert fővárosi s főleg vidéki nézőkkel, kik szer-te-sét elszóródva nézegették az egyes pavilo-nok lakóit. Kolozsvárról Szász Domokos pü-s-pököt, fiát Szász Károly orsz. gyűlési képviselőt és sok másokat láttunk ott.

Az oroszlanok ketreczének, a majmok-nak, az elefántnak, a két borju főkanak, a vizilónak volt legtöbb nézője.

Nagy csodületet idézett elő a lovaglás, teve és elefánt hátán, a kocsikázás zebrák, lámák által vontatott kocsikon.

Mióta utolszor láttam az állatkertet, sok új állat költözött be. Sok állatot a ré-giek közül keresve sem találtam meg. Le-het, hogy kihaltak, lehet, hogy nem tudtam felkeltükre akadni. Az állatok elrendezése, a kalauzolás nagyon sok kívánni valót hagy-hatna az állatkertben. Ugyanazzal a költség-gel, ugyanazzal a személyzettel a közönség-et sokkal jobban lehetne az állatokról s azok életéről tájékoztatni. A fővárosi lapok-nak ugylátszik a figyelmét kikerülti az, hogy koronkint kritikát gyakoroljanak az állat-kert fölött.

A sok komédia a városligetben nem ér-demli meg a felemlítést. Mi majdnem bele betegedtünk, mert a tejcsarnokban tejkurára adtuk magunkat. Kénytelenek voltunk átmenni a biden az ártyai kuthoz, melynek meleg vi-zével „gyógyítottunk.”

A városligeti cirikus pénz ér. Sok szép lova van. Lovarnói és lovassai is jók. Bohócai nem sokat érnek és németek. Két kittedő mono- és biozykai művésze bámulat-ra ragadná Bartha Gergely, Albert Károly, Agyagási Vidor, vagy Vermes műkedvelő ke-rékpározó barátainkat.

Meglepo volt az a mutatóvány, a mikor léghajóval lovat és lovat felvontatták a pla-fondra s a ló sziporkázó tűz közepette ren-dületlenül állotta meg helyét a magasban.

Az elmondottak után megkésve, fárad-tan huzódtunk be az otthonunk felé röpítő gyorsvonatra.

Szemléltő.

MINDENFÉLE.

Kolozsvárt, július 6.

Az „Ellenzék” új regénye.

Az új évnegyed beálltával — egy új angol regény közlését fogjuk megkezdeni, a mely azok közül a híres angol szépirodalmi ter-mékek közül való, a melynek már koráb-ban annyira megnyertek volt olvasóink te-tszését. Új angol regényünk czime:

„A Diana története”,

mely egészen a modern angol társada-lomban játszódik. Meséje rendkívül érdekes, jellemei tökéletes emberiek és nyelvezete egy-szerűen bájos. Ezek a tulajdonságok szerez-tek hírnevet írójának, ki az angol irodalmi világ egyik kimagasló alakja. Előfizetőinket figyelmeztjük, hogy sziveskedjenek, idejében megújítani előfizetéseiket, hogy a lap pon-tosan legyen küldve és esetleg elfordulható megszakitások által nehegy az érdekes re-gény olvasmány fonalt elveszítsék.

A kitűnő regény fordítása által nem-esak a magyar regény irodalomnak, de ugy-bisszük, hogy első sorban olvasóinknak is nagy szolgálatot tettünk.

— **Történelmi kirándulás.** A Vasvári eleste helyének megállapítása és a funtinelli ütközet történelmi részleteinek ösz-szevűjtése tárgyában mint említettük, **va-sárnap** a Vasvári Kör évi rendes közgyűlé-sével kapcsolatos kirándulást rendeznek a gyulai havasokra. Az ügy érdekében Szabó Samu tanár, a Vasvári Kör elnöke közelebbről Nagy-Váradon járt, a még ottan élő 48-49-es Vasvári katonákat megynerni a kirán-dulásra. A Vasvári katonái közül a kirándu-láson való részvételre eddig a következők nyilatkoztak: Berkesi Sándor, jelenleg a Bánffy család eilenére C. ucsán, Vasvárnak volt a szolgálja. Karniol Samu Abrudbánya, Pethő Károly hadnagy, Kis-Borosnyóról, Má-nyai Imre ügy. honvéd Marosvásárhelyről, a német halálfegy legió 7 századának volt katonája. Borsos József, nyug. kőz. Papfalva, dr. Kiss Ferencz Bihar megye főorvosa és má-sok. A kirándulás Bánffihunyad felől va-sárnap reggel történik. — Kocsikon vo-nulnak fel a kirándulók a havasra. Ott a hely megállapítása után ünnepet tartanak s a helyet és a kirándulókat a Dunky Fiverek a kolozsvári orsz. erekleje muzeum s a Tör-ténelmi Lapok számára lefényképezik. A ki-rándulásban bárki résztvehet és csatlakozhatik

az ünnepély után az E. K. E. havasi kirán-dulásához.

— **Gyarmathi Zsigmondné** urnő, a kitűnő tollú író, gyönyörű megemlékezést írt a Vasvári halála emlékére a Történelmi Lapok közelebbi száma részére a szabad ág-hos halála napja évfordulójának emlékére ajánlv. Hegyesi Mártonnak. A vasárnapi kirándulásra külön kiadást rendez köze-lebbi számából a „Történelmi Lapok” a kirándulók részére, melyben a Gyarmathy-né cikkén kívül, a Vasvári Kör is beszámol működése eredményével. A kirándulásra részt fognak venni mind azok a kik a funtinellen megjelentek. Dr. Herman Antal Budapestről bejelentette hogy társasággal jön le, Hegyesi Márton Nagyváradról szintén társaságot szer-vez. A kör a Bánffy-hunyadi főszolgabíró felkérte, hogy a kirándulók részére fogatok előállítására tájékoztassák a közsegeket és egyes fuvar díjakat állapítson meg, hogy a kirándulók zaklatva ne legyenek. A bélesi, meregyői, győr-monostori, Bánffy-hunyadi in-telligencia vetélkedik abban, hogy a kirán-dulás minden tekintetben sikerüljön. Beláson dr. Blasek Béla szorgoskodik az előkészület-tek körül.

— **Gyászhir.** Egy köztisztvisletben álló férfiú haláláról kaptunk gyászhir. Vassy Zsigmond Kolozsvár városi tüzoltók felügye-lője, az önkéntes tüoltó-egylet szertárnoka és 1848—49. harcos, halt meg tegnap éjjel háromnegyed 10 órakor életének 61-ik és boldog házassága 30-ik évében, hosszas szen-vedés után. Az elhunytat folyó hó 7-dikén délután 6 órakor postakert-utcai lakásáról a római katolika egyház szertartása szerint fogják a közös sírkerthez az örök nyugalom-ra elhelyezni. Az elkunytat gyászolják: Vassy Zsigmondné sz. Balázs Zsuzsanna, mint neje. Vassy Ilona, Balázs Irma férj. Pataky Sándor-né férjével és gyermekeivel, Vassy Gerő, mint nevelt gyermekei. Vassy Emmília, Vassy Adolf, nejevel és fiával, Vassy József gyer-mekeivel mint testvérek. Balázs Samu, mint sógor, dr. Szontag Adolf, nejevel és gyerme-keivel, mint unokaöccse. Özv. Vassy Tibá-né és gyermekei, Vassy Sándor nejevel, Vas-sy Vilma férj. Szabó Andrásné, férjével és gyermekeivel, Vassy Elek, mint unokatestvé-rek. Vassy Zsigmond Kolozsvár közéletének számot tevő tényezője volt. A kolozsvári tüz-oltóságnak egyik megteremtője a tüzoltók kiképzésének több mint 20 éven keresztül buzgó tanítója volt. Kitűnő bajtárs, meleg szívrrel szerető barát, gyöngéd család fen-n-tartó, a humanizmus leghívatottabb munká-sa, a tüzoltó egylet oszlopa és kronikása száll az enyészet homályába, hová őszinte, fájó részvét kíséri, mely részvéthez a magunkét szomoruan csatloljuk. Nyugodjék békével.

— **Vass Zsigmond** tüzoltó szertár-nok temetése holnap délután történik a tüzoltó laktnayától nagy ünneplésséggel. A temetésen az összes kolozsvári tüzoltók és segéd-csapatok testületileg vesznek részt. Ki-vonul a kolozsvári negyvennyolcas honvéd-egylet is szeretett bajtársa temetésére. A tüzoltók mint halljuk az elhunyt fíradhatat-lan tanító emlékére Vassy alapítványt akar-nak az egyletben összeadni, a melyből egy-egy legszorgalmasabb legjelesebb tüzoltó az évi tárgyakorlatoknál tiszteletdíjat nyerjen.

— **Gyászjelentés.** Felsőszálláspata-ki Mara Miklós és fia Ákos, miniat, segéd-titkár, felsőszálláspataki Mara Károly; to-vábbá felső-szálláspataki Mara Lőrincz, neje-vél és gyermekeivel; felső-szálláspataki Mara László, főszolgabíró, nejevel és leányával; dezséri báró Rudnyánszky Béla, kolozsvári kir. ítélőtáblai bíró, nejevel és fiával; de-zséri báró Rudnyánszky József, a főrendiház tagja és jegyzője, nejevel és fiával; dezséri báró Rudnyánszky Ilona halli alapítványi hölgy és dezséri báró Rudnyánszky Ágnes; végül felső-szálláspataki özv. Mara György-né és gyermekei: Ágnes, férj. galaczi Buda Gézáné, férjével és gyermekeivel; Ida, férj. naláczai Nalácz Gyézáné, férjével; Irma, férj. Puji Puy Lászlóné, férjével és gyermekeivel; Margit, Leontin, György, Ella, Ilona, Gábor és Iván, a maguk, valamint a távolabbi rokonok nevében is fájdalommal jelentik, hogy a forrón szeretett testvér, nagynéne, sógor és rokon magyar-győr-monostori özv. k. Kemény Ist-vánné felsőszálláspataki Mara Ágnes f. hó 6-án reggeli 4 órakor hosszas szenvedés után élte 80-ik évében az Urban csendesen elhunyt. A boldogult hült tetemei az ev. ref. egyház szertási szerint rövid halotti ima után Belső-torda-ntza 1. sz. a. lakásáról f. hó 8-án d. u. 4 órakor a helybeli közút sírkerthé vitet-nek örök nyugalomra. Áldás és béke poraira! Kolozsvárt, 1898. évi július hó 6-án.

— **Tudomány-egyetemünk** gróf Csáky Atibn, vallás közoktatástügyi miniszter részére a díszes doktori oklevelet már kiál-lította és azt dr. Óvári Kelemen dr. Schilling Lajos és dr. Moldován Gergely tagokból álló-küldöttség viszi fel. Miután a miniszter je-lenleg Szepes-Mindszenten időzik, lehet, hogy a küldöttség itt keresi fel s az átadást itt fogja eszközölni.

— **A dalkör erdei mulatságát** vasárnap folyó hó 9-én tartja meg a Hód-iban. Kezdeté délután 3-kor. Nem pártolók az egylet alapja javára 50 kr belépő díjat fizetnek.

— **Egy szegény hivatalszolga** e hó hó 4-én (kedden) d. u. 3—4 óra közt a váro-ház és főpostapalota közti utvonalon elvesztett 80 fnt. hivatalos pénzt. A becsülte-s megtalálót ezuton kérjük, hogy az öszse-gét sziveskedjék a rendőrséghez beadni, kit-lőnben a szerencsétlen állását veszti s több tagból álló családja kenyer nélkül marad.

— **Az Ujvilág** című mulató kert-ben a tambura zenekar még nyolcz napig fog játszani. Ma este a gyönyörű Bihar és Csermák-féle dalokat fogják bemutatni. Az élvezetesnek ígérkező előadásra felhívjuk a olvasóink figyelmét.

— **Eljegyzés.** Nagyajtai Darkó Jó-zsef szigorló orvos eljegyezte Kovács Ella kisasszonyt Kovács János hadadi ev. ref. lel-kész kedves leányát.

— **Dalostély.** Bánffy-Hunyadnak az „Iparos dalköre”, melynek tagjai szorgalma-san látogatják az estvéli órákra kitzűzött énekgyakorlatokat, július 2-án, a „Bikához” címzett vendéglőben nyári táncmulatságot rendezett s ott 5 darabot gyakorlottságot bi-zonyító szabotossággal, s jó színezéssel, kel-lemes hatással adtak elő. A dalkört több ér-telmes törekvő iparos meleg érdeklődéssel, s kitarbó munkakedvvel támogatja, de érdekl-ődik iránta Hunyad érteimisége is. Ez al-kalommal tiszta jövedelmük 40 fnt volt, eb-ből a felfűtéseket 29 fntot tettek ki. A dal-kör leghálásabb köszönetét nyilváníti a fe-lűfűzető urnaknak.

— **Előpataki élet.** Fürdő vendé-geink száma 162. ugy a főváros valamint Magyarországnak több vidék s Románia képvisele vannak, június 29-én volt az első lá-togatott kedélyes bálunk, július 2-án pedig egy jól sikerült hangversenyt rendezett a Halmi pár, naponta tömegesen érkeznek a vendégek.

— **Az aradi oláhok párbajoz-na.** Az aradi oláhok nem tudnak nyugod-ni. Ismeretes, hogy a Lukácsiu méltó hívei milyen skandalumot csaptak a borosjenői gyű-lésen, a melynek különben még más követ-kezményei is lesznek. Aradról írják, hogy Popu ügyvéd az ismert oláh agitátor kato-natisztákkal provokáltatta Lengyel Sándor drt. a borosjenői gyűlésről irt cikik miatt. Az oláhok eme vakmerőségén az aradiak valósággal felháborodtak és valószínű, hogy Lengyelt nem is engedik megverekedni az oláh néptribunál. Aradon az eset miatt je-lenleg nagy óriási izgatottság uralkodik és híre jár, hogy a városban még több kihívás van készülöben.

— **Öngyilkos cigányprímás.** A fővárosnak egyik ismert cigányprímás, Er-délyi Náci, a ki a külföldön is díszöséget szerzett a magyar zenének, ma reggel öngyil-kossá lett. Elment a Gschwindt fele fürdőbe s ott szíven lötte magát. Nehány percz mulva meghalt. Tetének okát nem tudják.

— **Meghíusult merénylet.** A mult vasárnap délután merénylet történt Zubovits Fodor kapitány a verőzei vasuti állomáson. Zubovits ugyanis az állomás hi-vatalos szobájában beszélgetett az állomás-főnökkel, a midőn egy paraszt fiú lépett be a szobába, ezekkel a szavakkal: „Kérem ka-pitány ur, tessék kijönni, egy ember várja odakint.” Alig, hogy a fiú megfordult, két fiatal ember tört be a szobába, fölkiáltva: „Az istenért ki ne menjen a kapitány ur, mert egy paraszt várja puskával. Zubovits, a ki polgári öltözetben volt, e figyelmeztetés ellenére is gyorsan kiment és így szólt: „Itt vagyok! Ki akar agyonlőni!” Ezzel a zseb-ből revolvert vont ki. Ebben a válságos pillan-atban Bori Tivadar szokolyai jegyző és Mátyás József vaspályaszolga lefegyverezték a lövése készen álló parasztot s elvették tőle a töltött puskát. Ez az ember — a ka-pitány véleménye szerint — valószínűleg föl-fogadott bérencze volt amas egynehány el-zűllött, lőnkrement parasztnak, a kik a mar-háikkal most már nem bitorolhatják az egy-kori Migazgy-birtok aus réjtjeit. A község törvénybírája, írja egy értesítő, a ki szem-tanuja volt az esetnek, a merénylet nemcsak le nem tartóztatta, sőt pártfogása alá vette. Ellenben az állomásfőnök mindazt megtette, a mit hivatalos állásában megtehetet s a me-rénylet fegyverét visszatartotta. Az ügy már föl van terjesztve Seitovszky Iván nógrád-megyei alispánhoz.

Nyári színház.

Tegnap nyitották meg a nyári színhá-zat Jókai Mórnak a „Gazdag szegények” cí-mű darabjával. A közönség jó közepes szá-mal jelent meg az előadásón, a mi — tekin-tettel a holt szezónra — kielégítő eredmén-ynek mondható. A koszorúregényíró darabja tele van sok ügyes, tetszetős és szellemes öt-lettel, de tele van ugyanannyi romantikus naivitással is, a mi a színpad világában, hol sokkal inkább dominál a realitás, mint bár-mely ágában a költészetnek — igen proble-matikus értékkel bír.

A kitűnő genre alakokon és a Jókai csillogó humorán a közönség gyakran jól mu-latott, de ha a darabot a színpadi követel-mények mértékével mérjük: akkor a „Gaz-dag szegények”-ről kevesebb jót mondhatunk, mint Jókainak bármely dramatizált regé-nyéről.

Az előadás a körülményekhez képest elég jó volt. Szentgyörgyi, Gál Gyula, Pusztai, Fórisz, Csiky, Szerémy Zoltán, valamen-nyien hű és charakterisztikus alakítást nyuj-tottak és nem kevesebb elismeréssel szólha-tunk a Krasznainé, Szerémy Giza és Dolly Emma játékaról se — de nem az ők hibájuk

ha a darab fogyatkozásait a legjobb előa-dás sem képes eloszlatni.

Igen sok elnyújtott jeleneten a hossza-dalmas aprólékoskodó regényíró és nem a nagy vonásokkal, röviden dolgozó drámaíró keze lát-szik meg. Igen természetesen, hogy azok a hosszadalmas jelenetek fásasztyják a nézőt és ellankusztyják a figyelmet. Mig a rövid, drá-mailag gyors cselekvény izgatja a képzelő-dést és élénkíti a figyelmet. És épen ez az utóbbi hiányzik a „Gazdag szegények”-ből.

A színpad egy kissé sötét volt. Több világosság hasznára válik az előadásnak is. A nyári repertoire-ba pedig fel kell venni mentől több látványosságot. Háboru, görög-tűz, puskapor. Hadd dördöljön és hadd fá-nyeskedjék. A közönség ilyenkor szívesen megnézi a szemrevalót.

t. p.

LEGUJABB.

(Az Ellenzék eredeti távirata.)

Nemzet ellenes tüntetés.

Budapest, július 8.

A „Magyar Hirlap” Pallacini volt 1848—49. muszka tábornok holttetei elszál-lítása ügyében több előkelő politikust meg-intervíelt.

Horváth Boldizsár volt igazságügymi-niszter kijelentette, hogy a lovagiaság pa-rancsolja a végítzettség megadását.

Majd így folytatja:

A között azonban, hogy a magyar kor-mány, a budai honvéd-szobor leleplezésén sem maga meg nem jelent, de sőt a m. k. hon-védéségnek a megjelenését is onnan egyene-sen eltiltotta és a között, hogy a muszka ezredes hamvainak elszállításához ugyan-azt a m. kir. honvédéséget kiharancsolják, **harmoniat senki sem találhat, ki-véve a jelenlegi miniszterelnököt, a ki a parlamentarizmus alapfogalmaint zavarta most is össze, mint a honvéd szobor leleple-zése alkalmával is.**

Mészényi Lajos a függetlenségi párt kiváló férfja a kormány eljárását azon rend-szeres inzultusoknak mondja, a melyek különösen az utóbbi időben oly gyakran is-métlődtek a magyar nemzet életében.

Komjáthy Béla semmi értelmét nem látja, miért kellett a temetés alkalmára a m. k. honvédéséget kirendelni.

Még több képviselő nyilatkozott, kik mindnyájan elítélték a kormány ez újabb merényletét.

A rektor ellen.

Grác, jul. 6.

Ma itten az egyetemen nagy tüntetést rendeztek a rektor ellen.

Husz diáktól letartóztatott.

Tüntetés.

Páris, jul. 6.

Tegnap este nagyobb mérvű anarkista tüntetés fordult elő.

A tüntetők megtámadták a rendőrséget. A rendőrség ez alkalommal egy zavar-gónak a fejét ketté hasította.

Egy lovasuti kocsi felgyújtottak. Éjféltkor a tüntetések megszűntek ma már a zavargások csökkennek.

A franciaia kamarából.

Budapest, jul. 6.

A franciaia kamara tegnapi ülésén a diák zavargások ügyében több interpellációt jelentettek be.

Dupuy miniszterelnök ellenetzte, hogy az interpellációk azonnal tárgyalásassanak.

Az interpellációk tárgyalását ezért hét-főre halasztották.

Vilmos császár életve-szélyben.

Berlin, jul. 6.

Ma nagy életveszélyben forgott Vilmos császár.

Áz éjjel kocsija neki akart rohanni egy oly terhes kocsinak a melyből két gerenda kinyult.

Egy ember észrevette, „halt”-ot kiál-tott és a kocsi a sebesen rohanó lovakat visszatartotta.

Felolós szerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Segéd-szerkesztő és kiadaplatalajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTÉR.

Ó v á s.

Balla Albert söttemény-kibordó tőllel eltávoztott, figyelmztetem minden igen t. vásárlómat, hogy nevében tőlle semmi ne-m sötteményi vagy ígértet el ne fogadjans.

H i r d e t é s e k.

Sz. 3604—1893.

kig.

Pályázati hirdetmény.

Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsánál 700 frt évi fizetéssel javadalmazott **jegyzői állás** megüresedvén; — felhivatnak mindazok, kik ezen állásra pályázni kívánnak, s az 1883 évi I. t. cz. értelmében e hivatalra minősítéssel bírnak, hogy szabályszerűen felszerelt s eddigi hivatalukról szóló bizonyítvánnyal ellátott pályázati kérvényüket alóírt polgármesterhez 1893. évi **Július hó 20 ig** nyújtsák be.

Gyulafehérvár szab. kir. város tanácsától, 1893. évi június hó 27-én.

Novák Ferencz,
kir. tanácsos.

621. (1—2)

Sz. 2396—1893.

Kolosvármegye kolozsvári járási főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Kolosvármegye kolozsvári járásában megüresedett **Magyar-Ujfalusi körorvosi állomásra** pályázatot hirdetek és felhivom mindazon orvostudorokat, kik ezen évi 300 frt fizetés, 100 frt szálláspénz és 100 frt úti átalánnyal, valamint a szabályrendeltileg megállapított beteglátogatási díjakkal javadalmazott állást elnyerni óhajtják, képzettségüket feltüntetve okmányaikkal felszerelt folyamodványukat **folyó évi Augusztus hava 5-ikéig** hozzám nyújtsák be, mivel a későbbben beérkezett folyamodványok tekintetbe vételni nem fognak.

A választás **ugyanazon hó 12-én** fog Magyar-Ujfalusi községében, mint a kör székhelyén megtartatni.

Kolozsvár, 1893. évi június hó 28-án.

Hatfaludy Mór,
főszolgabíró.

618. (1—2)

Sz. 9966—1893.

615. (2—3)

Árlejtési hirdetmény.

A vármegyházhoz szükséges 320 kmtr. tűzifa szállítására a **folyó évi Július hó 14-én délelőtt 10 órakor** a vármegye háznál tartandó versenytárgyaláson a legjutányosabb ajánlattevőnek fog kiadatni.

Vállalkozni szándékozók felhivatnak, hogy a versenytárgyalás előtt a vármegyház udvarára két köbméter mintafát beszállítva, 50 frt bántarépénnyel ellátott bélyeges zárt ajánlatot adjanak be hozzám, melyben a szállítandó fa meghatározva legyen. A részletes feltételek a II-ik aljegyzőnél addig is megtekinthetők.

Kolozsvármegye alispánjától.

Kolozsvártt, 1893. évi július hó 1-én.

Gyarmathy Miklós s. k.,
alispán.

„THE GRESHAM” életbiztosító társaság Londonban.

Magyarosági fiók: Ausztriai fiók:
Budapest, Ferencz-
József-tér 5.—6. Bécs, Giselastrasse 1
szám alatt
a társaság házában. a társaság házában.

A társaság vagyona 1891. június 30-án Frk. 117,550.797.—
Evi bevétel biztosítások és kamatból
1891. június hó 30-án „ 20,725.259.—
Kifizetések biztosítási és járadéki szer-
ződések s visszavásárlások stb. után
a társaság fennállása óta (1848.) „ 249,311.449.—
A legutóbbi tizenkét havi üzleti idő
alatt a társaságnál „ 61,372.000.—
értékig nyújtattak be ajánlatot, mi
által a társaság fennállása óta be-
nyújtott ajánlatok összértéke „ 1,728,184.555.—
értékre megy. — Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, me-
lyek alapján a társaság kötvényeket kiállít, továbbá aján-
latokkal, díjmentesen szolgálnak Erdély minden nagyobb
városában az úgnök urak és az **erdélyi vezérügy-
nökség Kolozsvártt, belszen-utca 5., 7. sz.**
58. (42—x)

A belmagyar-utca 51. sz. alatti téli tekepálya

étteremmel, konyhával, pinczével, lakszobával,
teljes berendezéssel vagy anélkül

bérbe kiadó.

Egy jó karban levő billiárd-
asztal eladó.

617. (2—3)

ELŐPATAK GYÓGYFÜRDŐN.

melynek több kiállításán kitüntetett gyógyvizei Európa leghíresebb bálneológusai által az eddig elismert égvényes vasas
savanyuvizek legelsőjének jelentetett ki,

az évad május hó 15-étől szeptember hó végéig tart.

Fürdőorvos: Dr. NAGY KÁLMÁN.

Ez ásványvizek különösen a következő betegségekben bi-
zonyultak be biztos hatásúknak: a gyomor és belek idült
hurutjainál, gyomorégés s a tulságos nyálka és savképződéssel
járó emésztési zavarokban, gyomor és bélzábanban, altesti vér-
bőségben, vérpangásban, aranyérben, rászokor és kedélykórban,
máj- és lépdeganatokban, az epe kivezető csöveinek hurutos
bántalmaiban, sárgaságban, epekövekben, a poszgerj s váltó-
lázakból származott lépdeganoknál, fejlődési sápkórban s az ezen
alapuló hőszám zavarokban, s különösen vérszegénységi álla-
potokban, a vesék és húgyhólyag hurutos bántalmaiban, kez-
dődő húgy- és fővénykő-lerakódás s húgykő képződéseknél, a
méh idült tömüléseinek, dagainál, fehérletyél s rendetlen ha-
vadzásnál, a nemi részek gyengeségeiben, angol kórban, kösz-
vény és csúzbajokban.

Az ásványvíz használatával kapcsolatosan ujonnan be-
rendezett **meleg és hideg ásványvíz-fürdők**, friss
kacsakel, savó, hidegvíz-gyógyfürdő, massage, évéd tornászati áll az
azt igénylők rendelkezésére.

Van gyógytár, távirda, posta. 600 szoba áll a közönség ren-
delkezésére, napi ár 50 krtól fennebb, melyek az igazgatóságtól
bérelhetők ki. Az éttermekben nagyon jutányosan étkezhetni. —
Szórakozásul vannak: parkok, erdei sétányok, olvasó-, zongora- és
társalgó-termek, tornászati, csolnakázó tó, színház, hangversenyek,
bálok s kirándulások, ugyisint egy első rangú cigány-zenekar.

Vagyontalan betegek hatósági ajánlat mellett ingyen lakás-
ban és gyógydíjmentességben részesülnek.

A bármely irányból jövő gyógyvendégek a földvári vas-
utállomáson szállanak ki, honnan az 1 óra távolságra eső Elő-
patakra magán- és társaskocsik szállítják a gyógyvendégeket;
társaskocsin, ha csak egy személy jelentkezik: 2 frt; két vagy
több utas személyenkint 1 frt 30 kr; külön kocsit egy család
részére 3 frt szabad kézi podgyászszal; ellenben a vasuton
feladott podgyászért 50 klgig 30 kr, azon felül 50 kr. fizetendő.

Minden megkeresésre utasítást és felvilágosítást készséggel ad
Előpatak, 1893. évi május hó 15-én.

498. (10—20)

A fürdő-igazgatóság.

Zacherlin.

Kapitálé Kolozsvártt Misselbacher J. B., Gergely Ferencz, Kónya
Sándor, Pap Ernő, Kovács P. fia, Adler Samu, Barcsay Manó, Bojái
Sándor, Bokros Ádám, Boskovics József, Bréver János, Flóra Gyula,
Hirschfeld Sándor, Haraszthy Jenő, Havas Armin, Marusan Bogdán,
Moldován József, Papp Kristóf, Palóczy Lajos, Ifj. Pere István, Som-
lyai István, Tanb Nándor, Veisz József Ifj. Vikor Gergely, Wolff János
és Wertheimer Vilmos uraknál. — Bánffyhadon Schweiger Ferd.,
J. Bekéné és Sapke és Veresné. — M. Gy. Monostoron Schulz Lajosnál.
Szamosújváron Lengyel Ödön és László Kristófnál. — Tordán Kovrig
János Bernard és Polónyi Gajzágó Rob. Karácsony és Pitterich Velics
Samu és fia Soós Károly és Schuster György uraknál. — Ezen kívül
majdnem minden nagyobb üzletben.

381. (6—12)

Zacherlin.

MATUTSEK JÓZSEF

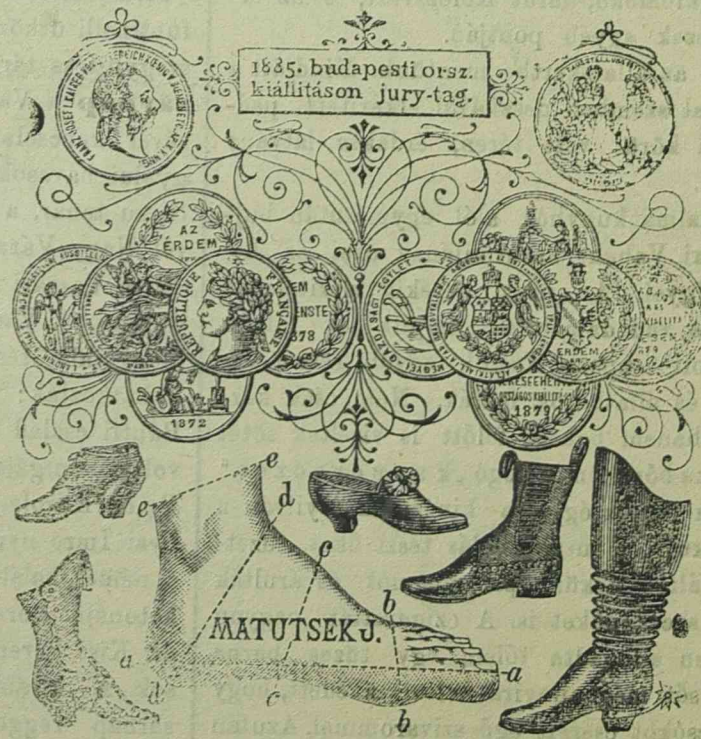
27. év óta fennálló

férfi-, női- és gyermek cipész-üzlete

Kolozsvártt,

Fótér 32-ik szám alatt,

a volt HUTFLESZ-féle üzlethelyiségben.

Megrendelések beküldött mérték vagy lábbeli minta után a legjobb
anyagból és dívat szerint, lehetőleg gyorsan teljesítetnek.

17. (43—x)